EL DOCUMENT DEL MES DE L'ARXIU COMUNAL D'ANDORRA LA VELLA

Agost 2021. Núm. 49

L'origen de la Festa Major d'Andorra la Vella

Els inicis de la celebració estarien relacionats amb la festivitat del patró de la parròquia, Sant Esteve, que se celebra el 26 de desembre. El trasllat de la festa a l'agost es va fer a partir del 3 d'agost de l'any 1543 a causa de la consagració del nou altar major de Sant Esteve, ja que es va escollir aquest dia per coincidir amb la commemoració del dia de la troballa del cos del sant. Probablement també es pretenia adaptar la festa en període estival, tal com d'altres localitats amb l'advocació de Sant Esteve celebren la seva festa Major per aquesta motiu. No obstant, el dia de Sant Esteve seguiria -i segueix-essent considerat el dia de la parròquia.

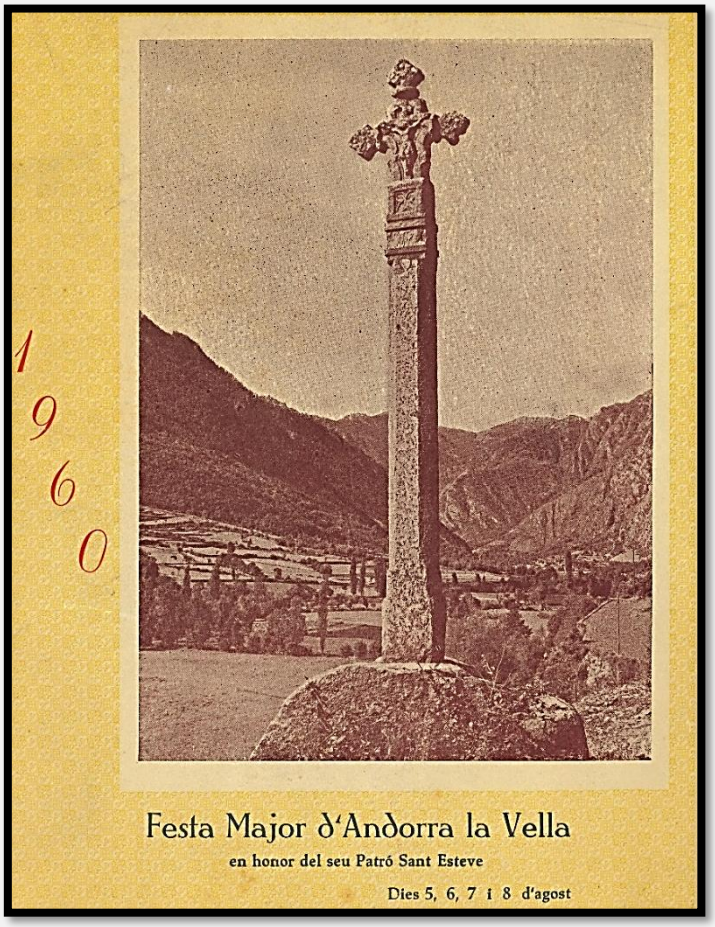

El referent sobre el qual la Festa ha d'escaure el primer dissabte d'agost es produiria l'any 1932, segons s'explica al programa de la Festa Major l'any 1944, per tal de fer-la més participativa: "...a l'objecte que el segon dia de Festa Major fos festivitat assenyalada com a forçosa per la Santa Mare Església, per tal que així en poguessin participar els nostres veïns de les Valls, es traslladà novament al primer dissabte d'agost, data en la qual encara continua."

A l'esquerra, el programa de la Festa Major de l'any 1960 "en honor del seu Patró Sant Esteve."

A les primeres dècades del segle XX l'organització de la Festa anava a càrrec dels joves de la parròquia mitjançant comissions que s'encarregaven d'organitzar les activitats i la cerca de recursos. Per la seva banda, el Quart d'Andorra la Vella col·laborava i ho patrocinava. Els canvis derivats del creixement d'Andorra la Vella es copsaven a les adaptacions que s'havien de fer a la programació, sobretot des mitjans del segle XX.

"¡Festa Major d'Andorra la Vella! Veniu-hi, vosaltres els de Ciutat; vosaltres els qui voldríeu deixar endarrere la pudor de la ciutat, que es pudor d'asfalt, de tinta d'impremta, de gasolina, de suor, de paper moneda, de fum i oli de màquines! **Lluís Capdevila. *Programa de la Festa Major l'any 1950.***

La transformació del país i la parròquia era una realitat i la comissió de festes descriu com a ciutat Andorra la Vella l'any 1960. Així mateix, als programes s'especifica que és una festa que va més enllà del caire local: "*És la festa de la nostra ciutat. És la festa de tothom. És la festa també de tots els andorrans puix no en va és Andorra la Vella el cap i casal de totes les Valls d'Andorra."*

PROGRAMA OFICIAL

DIA 1 AGOST

A les 5 tarda

GRAN PARTIT DE FUTBOL

entre

Selecció Catalana

composta d'elements de 1.ª Divisió Nacional

contra

Futbol Club Andorrà

reforzat per jugadors de Categoria Nacional Espanyola

Els partits de futbol van ser una de les activitats destacades de la Festa Major de des de la creació del l'FC Andorra el 1942. Es van organitzar diversos partits amistosos entre combinats amb equips catalans principalment. Programa de l'any 1953_Biblioteca Nacional d'Andorra

D’aquesta manera la programació festiva havia d’incloure noves activitats sense perdre l’essència de les tradicions, tal i com els recordava el mestre Xavier Plana al programa del 1960: *“Fidelitat, doncs, a les velles tradicions. Fidelitat a la puresa de costums [...]Penseu que el progrés actual, no és més que l’esclat d’aquella Andorra que els avantpassats sembraren.”*

Joc de l’Olla. Festa Major Any 1962 _Fèlix Peig_Arxiu Nacional d’Andorra

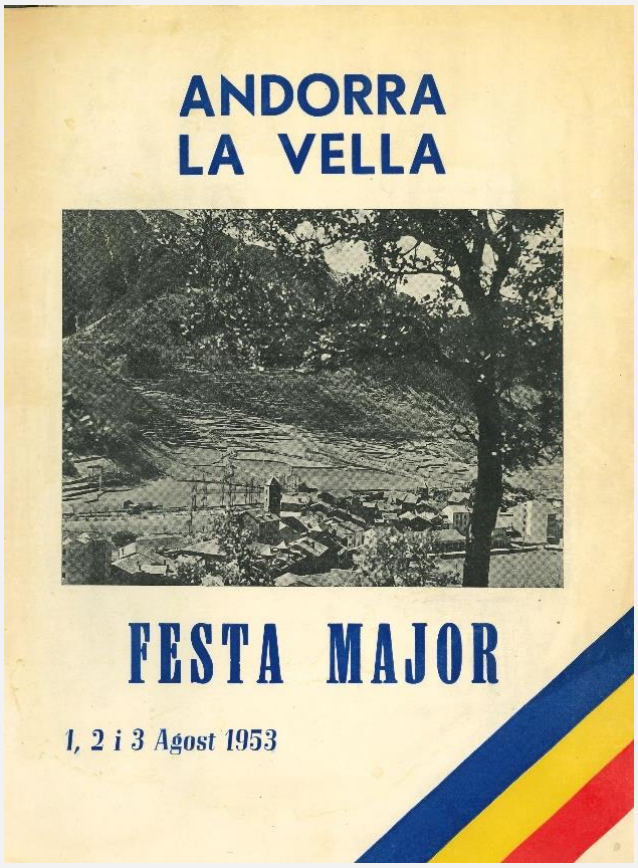

El repic de campanes anunciava l’inici de la festa el divendres a la tarda. Els partits de futbol, les orquestres, les sardanes o els passis de cinema eren activitats que es duien a terme.

Al programa de l’any 1960 es va incloure el Primer Concurs Internacional de la Cançó andorrana que el mestre Josep Fontbernat descrivia que era per “exaltar les belleses i les virtuts del país i dels andorrans”.

El diumenge la missa solemne i posteriorment el ball del Contrapàs com a actes tradicionals. El Contrapàs com a ball propi d'Andorra la Vella genuïnament andorrà, "ja que es diferencia totalment per la música i les figures de les danses executades en terra catalana baix el mateix nom". **(Eduard Rossell. Programa 1960)**

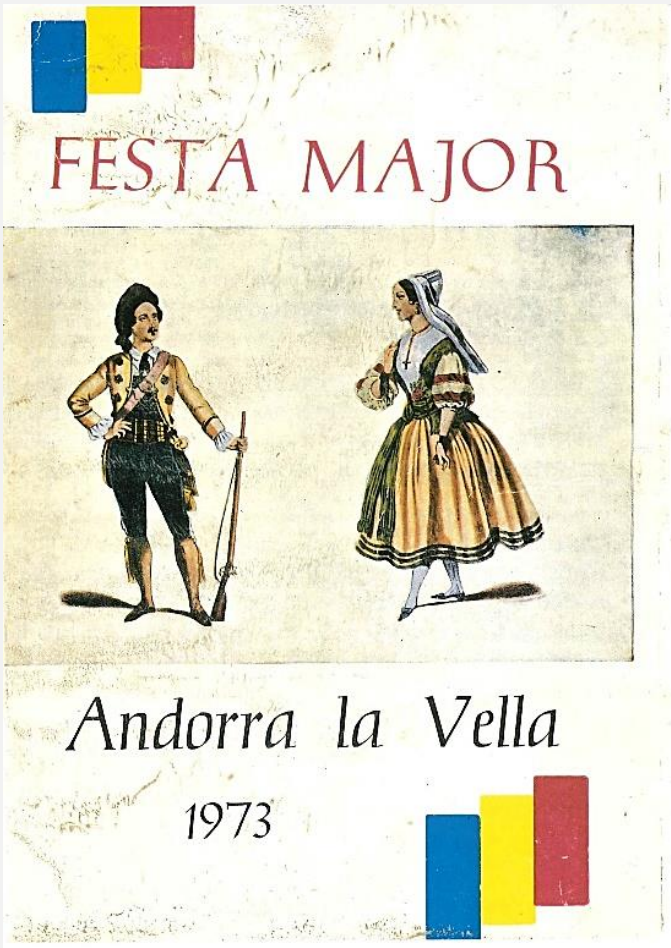

El dilluns com a darrer dia amb el ball de nit com a colofó final i també s'instauraria progressivament el castell de focs com a acte de cloenda.

El major desenvolupament de les administracions, i els canvis sòcio-econòmics comportaren que des de finals de la dècada del anys 70 i inicis dels 80 l'organització de les activitats fossin gestionades des del Comú amb les col·laboració de les associacions. En tots els casos la Festa Major d'Andorra la Vella s'ha adaptat als temps, però sempre mantenint l'esperit entre tradició i modernitat[1].

Podeu enviar les vostres propostes, suggeriments o consultes a:

arxiu@comuandorra.ad

Dipòsit legal: AND. 583-2017

Comú d'Andorra la Vella

[1] Vegeu *Document del mes número 3* La festa Major d'Andorra la Vella fa 30 anys (1987-2017)